



Deltaprogramma 2022

Water sturend in de ruimtelijke inrichting

Het Deltaprogramma 2022 is op Prinsjesdag aangeboden aan de Tweede Kamer. De afgelopen zomers hebben laten zien dat Nederland voor grote uitdagingen staat om ook in de toekomst in voldoende zoetwater van goede kwaliteit te voorzien. De recente inzichten over zeespiegelstijging, klimaatverandering en bodemdaling onderstrepen de urgentie van deze opgave.

Het Deltaprogramma geeft sturing aan de inzet op waterveiligheid, zoetwaterbeschikbaarheid en ruimtelijke adaptatie. Daarmee levert dit programma een belangrijke bijdrage aan klimaatadaptatie en de noodzakelijke watertransitie.

Drie hoofdlijnen

Het Deltaprogramma kent de komende jaren drie hoofdlijnen, gericht op uitvoering: de financiële basis moet op orde blijven en de uitvoering moet versnellen, water moet sturend worden voor de ruimtelijke inrichting, en de uitvoeringskracht moet versterkt worden. De titel is dan ook 'Iedere schop in de grond klimaatbestendig'.

Het rijksbeleid dat voortvloeit uit de herijkte deltabeslissingen en de voorkeursstrategieën, wordt opgenomen in het Nationaal Water Programma 2022-2027. En het heeft zijn weg al gevonden in het ruimtelijke spoor in de NOVI en pilots van de regionale Omgevingsagenda Oost.

‘IEDERE SCHOP IN DE GROND
KLIMAATBESTENDIG’

Deltaprogramma Zoetwater

Zoetwaterbeschikbaarheid – voldoende en schoon water – is de basis voor een goede drinkwatervoorziening. Met het huidige land- en watergebruik neemt de druk op het watersysteem verder toe, zowel in kwantiteit als kwaliteit. Het Deltaprogramma Zoetwater heeft als centrale doelstelling de zoetwaterbeschikbaarheid weerbaarder te maken voor langdurige droge perioden.

De voorkeursstrategie bestaat uit drie elementen. Als eerste moet water sturend zijn in ruimtelijke besluiten over ontwikkelingen en landgebruik. Op rijksniveau is dit verankerd in de NOVI, met doorwerking naar regionale pilots. Het tweede element is zuinig watergebruik; het landgebruik dient zich aan te passen aan de zoetwaterbeschikbaarheid. En ten derde moet actief bodem- en grondwaterbeheer zich richten op het vasthouden van water.

‘WATER MOET STUREND WORDEN VOOR DE RUIMTELIJKE INRICHTING’

Het Deltaprogramma Zoetwater wordt in de regio vormgegeven met regionale uitvoeringsprogramma's voor de komende zes jaar, waarin overheden, waterbeheerders en gebruikers samenwerken. De drinkwatersector is daarin een actieve partner.

Met name op de hoge zandgronden in Oost- en Zuid-Nederland loopt het huidige land- en waterbeheer tegen grenzen aan. Gezien de urgentie stelt het Rijk 250 miljoen euro extra beschikbaar uit het Deltafonds, op een totaal van 800 miljoen euro in de regionale uitvoeringsprogramma's.

Robuuste Drinkwatervoorziening 2050

Het proces Robuuste Drinkwatervoorziening 2050 is opgenomen in het Deltaprogramma. In dit proces hebben provincies en drinkwaterbedrijven in de afgelopen jaren een strategie ontwikkeld voor een klimaatrobuste drinkwatervoorziening om extreme klimaatscenario's te accommoderen.

Deze strategie is een combinatie van het aanwijzen van aanvullende strategische voorraden (ASV's), waterbesparing en een adaptieve strategie. Dit proces is nu ingebed als integraal onderdeel van de bredere aanpak om de zoetwaterbeschikbaarheid weerbaar te maken voor langdurige perioden van droogte.

Laagwater en verzilting

In West-Nederland staan laagwater en de aanpak van verzilting op de agenda. Zo zijn beleidskeuzes nodig om de zoetwaterbeschikbaarheid in het IJsselmeer op peil te houden. Belangrijk aspect daarin is het voorkomen van verzilting van de innamepunten voor de drinkwatervoorziening. Dit geldt ook voor de innamepunten langs de Rijn en de Maas.

Daarnaast wordt internationaal afstemming gezocht over perioden met laagwater. Het gaat dan om handelingsperspectieven om vol-

doende water beschikbaar te houden. En nadrukkelijk ook om de waterkwaliteit te verbeteren. Het Deltaprogramma heeft dit proces zowel voor de Rijn als de Maas gestart.

Grondwaterbeschikbaarheid

De klimaatopgaven zijn urgent en vragen fundamentele keuzes zowel in het waterbeheer als de ruimtelijke inrichting. Waterkwaliteit is onlosmakelijk verbonden met de zoetwaterbeschikbaarheid op termijn. Specifiek op het vlak van grondwater verkent de onlangs ingestelde Studiegroep Grondwater de beleidsopgaven en mogelijke aanvullende acties gericht op de duurzame instandhouding van grondwatervoorraden.

Nationaal Waterakkoord

Vewin ziet de aanbevelingen van het nieuwe Deltaprogramma als goede bouwstenen voor een door het volgende kabinet te sluiten Nationaal Waterakkoord. Water is een verbindende factor tussen de grote opgaven op het vlak van bijvoorbeeld klimaat, energie, natuur, ruimtelijke ordening en woningbouw. De watertransitie vraagt politieke urgentie, samenwerking en brede maatschappelijke consensus. De drinkwatersector is daarom voorstander van zo'n akkoord, waarbij alle partijen aan tafel zitten en dat de zoetwaterbeschikbaarheid robuust maakt voor klimaat.

